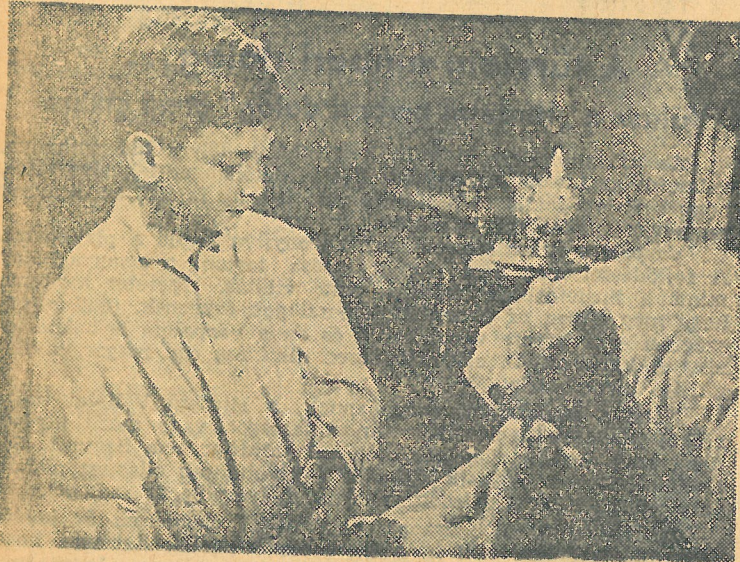

A tudományos élet magyar fiai

1837. május 5-én született Kalchbrenner Károly botanikus (megt halt 1886-ban). Csak 1847-ben kezdett botanikával foglalkozni, amikor egészségi állapota miatt sokat kellett a szabadban tartózkodnia. Eleinte a Felvidék, főként a Szepesség virágos növényeit gyűjtötte, később a Szepesi Erchegység növényzetének formációját is összeállította. Mint mikológusnak (gombász) csakhamar ismertté vált a neve a bel- és a külföldön egyaránt. Munkásságát nagy szorgalom és lelkiismeretesség jellemezte. Szorgalmas munkálkodásának eredménye, hogy a Szepesség virág nélküli, s különösen a gombaflórája mind a mai napig a legismertebbek közé tartozik. Szepes megyéből ma 1763 gombafajt ismerünk, Kalchbrenner egymaga 1334 fajt közölte 1865-ben és 1867-ben megjelent értekezéseiben. A gombákon kívül a moszatflóra is foglalkoztatta. A Szepes megyéből ismert moszatok jegyzékét is összeállította, főként a saját gyűjtése alapján.

Két anya

A film cselekménye egészen mély és nagyszabású témán alapszik: Két asszony küzd a gyermekéért. Mind egyiküknek bizonyos jogosultsága van, és mindkettőjük teljes meggyőződése, hogy az ő jogosultsága az igazi.

Egy konfliktust megtalálni és kiragadni azonban a dolognak csak egyik része. Ebben nagy érdeme van Jo Tiedemannnak, aki erre a témára építette fel elbeszélését, valamint a dramaturgiának és a forgatókönyvíróknak. Más dolog azonban ezt a konfliktust kellő mélységben és jelentőségben kidolgozni, ami ugyan nem éppen teljességgel sikerült a film alkotóinak.

A két anyának a gyermekért folytatott küzdelméből hiányzik a megváltó erejű emberi nagyság, a két jog összeegyeztethetlensége akkor, ha nem mondják el, hogy nál kellett az egyik asszonynak a gyermekéért elszünetnie és tennie, s ha nem mu-

tatják be mindazt az elkeseredett erőfeszítést, lázongást, és újrapróbálkozást, amellyel a másik elvesztett gyermekéért harcol.

A szerzők megelégednek például Madeleine esetében az anyát megillető élettani joggal, amelyet a férj halála felfokoz. Küzdelméből hiányzik az erő, az elkeseredettség, a szenvedély és a legnehezebb évek (1943-tól 1947-ig) hiányoznak a filmből.

Egyébként valószínű, hogy film-behozatali szerveink újabb kampányba kezdtek. Mivel az orvosfilmek világtartalmakai kimerültek, most valószínűleg a gyermekproblémájú filmek sorozata következik. A néhány utóbbi példa legalább is erre következik.

A Két anya című német filmet a Várpalotai Szabadság kultúrotthonban január 13-tól 15-ig, Pétfürdőn a Corvin Filmszínházban 13-14-én játsszák.

„Ipafai lakodalom“ Várpalotán

Valami szokatlan hangulat lett úrrá a városban, amikor az első falragaszok hirdették: „Ipafai lakodalom“, főszerepben Latabár Kálmán. Valóságos ostrom alá vették a Kultúrotthon pénztárát és szétkapkodták a jegyeket. Jóval az első előadás előtt zsúfolásig megtelt a terem. Ember ember hátán, s megannyi kérdőjel az emberek szemében: Vajon, hogyan fog játszani Latabár? Kösza hírek keringtek, hogy nagyon beteg, árnyéka önmagának.

Fölgördült a függöny és elnémult a nézőtér egy pillanatra, majd ószónösen verődtek össze a tenyerek: megjelent Cíha Antal, az ipafai költő (Latabár) és... és játszott. De hogyan!? Tele fiatalos tüzzel, sziporkázó ötletekkel. Robbanásszerűen ismétlődött a nevetés és a kéréses bányásztényerek sűrű és erőteljesen csattanak össze. Három órában keresztül döltünk jobbra-balra a nevetéstől.

Sok kitűnő együttes szerepelt már színpadainkon, de ilyen még nem. Hajdú Júlia zongorajátéka külön élmény volt. Pápai Erzsi, — mint beugró — Zeller Cecília szerepében

aralott megérdemelt nagy sikert, de nem maradt el mögötte Csongor István (Borzák), Gábor Ibi (Mandula Mancsi) és Koós Olga (Börösök Lina) játéka sem. A többiek is nagyszerűen játszottak: Révai Judit (Irmika, Kati), Nádaszy József (tiszteleles) és felesége a kocsmárosné szerepében.

Volt még egy szereplője a „arabnak“, de erről csak kevesen tudnak. Govarkovits László színházi dolgozó, aki a kellékektől a függönyhúzásig mindent irányított a „kulcsák mögött.“ Ő is részese volt a sikernek, megérdemli a figyelmet. Köszegi Józsefnek, a társulat szervezőjének mondom, hogy szeretnék beszélni Latabár Kálmánnal. Nagyon kedvesen viselkedett; bement az öltözőbe és én izgatottan várakoztam.

Végre szemfől-szembe álltam Latabár Kálmánnal. Bemutatkoztunk, de fölösleges volt, mert én tudtam, hogy Latabár, de ő rég elfelejtette, hogy én ki vagyok. Persze, nem ez a lényeg. Kedves közvetlen módon válaszolt, kissé (?) megilletődött, dadogó kérdéseimre. Elmondta, hogy már többször járt Várpalotán, de ilyen „komoly“ műsorról még nem.

Asszonyoknak

Az arcmasszás

A masszás igen hatékony eszköz arra, hogy általa a bőrben vérbőséget előidézve, oxigénben gazdag vért juttassunk a fáradt izomszövetekbe. Serkentőleg hat a bőr vér- és nedvkeringésére és ezzel visszaállítja, illetőleg emeli a bőr természetes üde színét, fényét, simaságát és rugalmasságát. Az időelötti ráncosodást megakadályozza és az erősebben kifejtett barázdákat letompítja. Kiszorítja a faggyúmirigyekben és a kiváztató csövekben felhalmozódó váladékot és elősegíti az irhában képződő, káros beszűrődések felszívódását.

Míg régebben a masszírozást hínópor felhasználásával végezték, ma már sokkal elterjedtebb erre a célra a különböző masszáskrémek.

A jó masszáskrémnek csúszósnak kell lennie, mert különben kezünk túlságosan a bőrre tapad, s meggátol abban, hogy a masszázsmozdulataink gyorsak és könnyedek legyenek. Masszázs közben fogsorunkat ne zárjuk össze, mert akkor arcizmaink megkeményednek, masszírozni pedig csak puha izmokat lehet és szabad.

Természetesen, saját magunkat nem tudjuk tökéletesen megmasszírozni, mert a tökéletes masszázsmozdulatokhoz, a kézügyességen kívül, óriási gyakorlat és komoly tudás szükséges (az arc izmáinak, azok fekvésének és működésének pontos ismerete). Tehát, ha mód van rá, az arcmasszást végeztessük szakképzett kozmetikussal, akinek gyakorlata és tudása garantálja a kívánt eredményt.

H. G.-né, kozmetikus.

Orr-plasztika

A német nők körében valóságos „orr-pszichózis“ dühöng — jelentették ki a minap a plasztikai sebészek. Sok nő évente háromszor is átalakíttatja az orrát. Egy divatos énekesnő 8000 márkát költött plasztikai műtétre.

Gyerekszaj

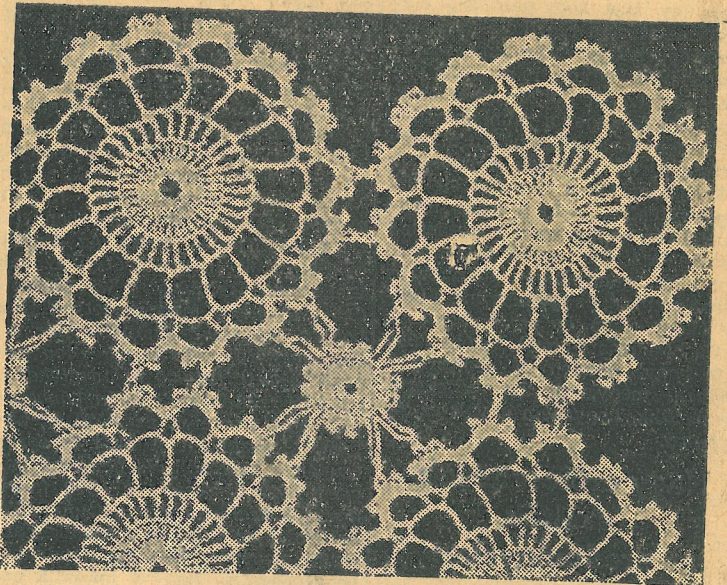
A kis Karolina elcsúszott a konyhakövön és leült a földre. Pillanatszerű meghökkenés után elkiabálta magát: — Milyen szerencse, hogy nem vagyok tányér.

Emberiesség

— Nem értem, miért kellett a szabóval fél óráig alkudoznom az öltöny ára miatt, amikor amúgyis tudod, hogy sohasem fogod kifizetni.

— Hja, ez az én bolond, jó szívem. Nem akarom, hogy olyan nagy összegeket veszítsen.

ŐSZIRÓZSA

Az apró csillagokból álló, kevésbé munkaigényes minta főleg nagyméretű asztalterítők készítésére alkalmas. 60-as vagy vastagabb fonalból készíthük, 11-es horgolóval.

Első sor: 10 láncszemből gyűrűt készíthünk.

Második sor: A gyűrűbe 5 láncszem után 31 kétráhajtásos pálcát kerül.

Harmadik sor: 5 láncszem után az előző sor pálcáiba 31, egymástól 2 láncszemmel elválasztott, egyráhajtásos pálcát horgolunk.

Negyedik sor: 1 rövidpálcával elérjük a közepet, majd 11 láncszemet 1 kétráhajtásos pálcával leütünk a második kockába. Ezután 6 lánc és 1 kétráhajtásos pálcát váltakozik végig a soron, mindig a második kockába öltve.

Ötödik sor: 3 láncszem után 1 egyráhajtásos pálcát öltünk a következő ívbe, majd 7 láncszemet 1 egyráhajtásos pálcával ugyanebbe az ívbe. Ezt ismétljük körbe.

Hatodik sor: 3 rövidpálcával 5 láncszemből álló pikó következik, majd 1 rövidpálcával, 1 pikó, 1 rövidpálcával, 1 pikó ismétlődik, 2 rövidpálcával elérjük az ív végét és az előző sor két egyráhajtásos pálcájához is 1 rövidpálcát öltünk.

tásos pálcája közé is 1 rövidpálcát öltünk.

A csillagokat úgy kapcsoljuk össze, hogy 2-2 ívnek a középső pikójához horgoljuk a következő csillagot, két ívet mindig kihagyva. A csillagok közé pikót horgolunk az alábbi minta szerint.

Pók: Első sor: 8 láncszemből gyűrűt készíthünk.

Második sor: A gyűrűbe 3 láncszem után 23 egyráhajtásos pálcát kerül.

Harmadik sor: 7 láncot rövidpálcával kapcsolunk a szabadon maradt ív első középső pikójához, majd 7 láncszemet 1 rövidpálcával öltünk a következő egyráhajtásos pálcába. Ujjabb 7 láncszemet a második ív középső pikójába öltünk, majd a következő hétszemes lánc ismét a mellette levő egyráhajtásos pálcába kerül.

Ezután 1 rövidpálcával, 5 láncszemes pikó, 2 rövidpálcával és 5 láncszemes pikó következik, majd 7 láncszemmel körbe ismétlődik a minta. A pók 8 lábbal kapcsolódik a csillagokhoz, és összesen 8 pikó van rajta.

Gyermekkarnevált rendeznek Inotán

Többször hallottunk már a November 7. Erdőmű nőtanácsának kezdeményezéséről, munkájáról. A találkozó, a bál, a csipkeverés nem merítette ki munkájukat. Mindig újabb és újabb dolgokon gondolkodnak. Olvasták az újságban, hogy az Országházban megtartották a gyermekek részére a karnevált. Milyen kedves élmény lehet ez a budapesti gyerekeknek. Már meg született az újabb terv, és februárban a két üzem közösen, a Magyar Ezüst kultúrotthonban karnevált rendez a gyerekek szórakoztatására. Már most tanítják a kicsiket táncra, gondolkodnak a jelmezek helyi megoldásán, de Budapestre is hozatnak. Jó szórakozást kívánunk!

Tomka álmai

Amikor Tomka alszik, álamban ugat, vinnyog, néha a lába is rángatózik, mintha futna valahová. Nyikítka megkérdi:

— Miért ugat Tomka? Hiszen alszik.

— Álmodik — mondja.

— Mit álmodik?

— Bizonyosan afféle kutya-álmokat, vadász-álmokat, mindenféle állatokról, madarakról.

— Jaj, je érdekes! — mondja Nyikítka.

Odamegy Tomkához, leguggol és nézi. Tom-

ka alszik, szuszog, és egyszer csak felvinnyog álamban, vékonyka hangon.

— Juu, papa, nézd, nézd! Tomka kicsi nyulat látott.

— Honnét tudod?

— Onnét, hogy olyan vékonyka hangon nyusztit.

Tomka alszik tovább, aztán egyszer csak rángatózni kezd a lába.

— Idenézz, papa — mondja Nyikítka. — Tomka álamban fut.

— Ki után fut?

— Senki után, hanem egy tehen elől. Álamban

tehenet látott, a tehen öklelőzni akart.

Egyszer csak Tomka nagyot mordul álamban, s mérgesen csahol. Nyikítka megijed, felugrik, aztán neki Tomkához, s a fülét cibálja.

— Kelj föl — azt kiáltja. — Ébredj föl hamar! Mindjárt megesz!

— Kicsoda? — kérdezem.

— Hát a tigris! Tigris látott álamban, rist akart vele verekedni. De hát a tigrisnek ekkora foga van! Felfalja szegény Tomkát!